

สรุปและเสนอแนะ

สรุป

ด้วยเหตุที่การแพร่เสียงแพร่ภาพในปัจจุบันนี้ มีรูปแบบการแพร่กระจายสัญญาณ หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะแบ่งโดยทางเทคนิคหรือทางกฎหมาย มี 2 รูปแบบ คือ

1. การแพร่เสียงแพร่ภาพแบบไร้สาย เช่น เทคโนโลยีการแพร่เสียงแพร่ภาพ ผ่านดาวเทียม ซึ่งประกอบด้วยวิธีการแพร่เสียงแพร่ภาพโดยวิธี Fixed Satellite Service (FSS) และวิธีการกระจายคลื่นสัญญาณโทรทัศน์และสัญญาณวิทยุจากดาวเทียมโดยตรงหรือ Direct Broadcasting by Satellite (DBS)

2. การแพร่เสียงแพร่ภาพแบบใช้สาย เช่น เทคโนโลยีการแพร่เสียงแพร่ภาพ ในรูปแบบบอกรับสมาชิก (cable television) ซึ่งในปัจจุบันนี้ได้ก้าวหน้าถึงระดับนำเคเบิลใยแก้ว นำแสงมาใช้เป็นสื่อในการส่งสัญญาณ จึงทำให้ความสามารถในการส่งสัญญาณภาพและ เสียงได้เป็นร้อยช่อง

ด้วยรูปแบบเทคโนโลยีที่มีความหลากหลายนี้เอง ประกอบกับความล้ำสมัยของ กฎหมายที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพ ทำให้เกิดปัญหากฎหมาย เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น ปัญหาในทางกฎหมายที่เกิดขึ้นต่อ การบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะขอบเขตหรือระดับการให้ความคุ้มครอง ควรจะใช้กฎหมายของประเศผู้ส่งสัญญาณแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านดาวเทียม หรือ ควรจะใช้กฎหมายของ ประเทศผู้รับสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านดาวเทียม ซึ่งแต่ละกลุ่มประเทศนั้นก็ มี ทฤษฎีและเหตุผลสนับสนุนกล่าวคือ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ได้สนับสนุนให้ประเทศ สมาชิกยึดถือการพิจารณาการใช้กฎหมายลิขสิทธิ์กับการถ่ายทอดผ่านดาวเทียมในระบบ Direct Broadcasting by Satellite ตามแนวทฤษฎีการแพร่สัญญาณ (EMISSION THEORY) ซึ่ง เห็นว่าการแพร่เสียงแพร่ภาพเกิดขึ้นและสำเร็จก็ต่อเมื่อมีการส่งสัญญาณเท่ากับว่าเมื่อมีการส่ง สัญญาณขึ้นไปยังดาวเทียมแล้ว ก็ถือว่ามี การแพร่เสียงแพร่ภาพเกิดขึ้น เป็นการสนับสนุนให้ ใช้กฎหมายของประเทศผู้เผยแพร่งาน หรือประเทศผู้ส่งสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพนั่นเอง

เกี่ยวกับแนวความคิดดังกล่าวนี้ประเทศโดยส่วนใหญ่ที่ภาคือนุสัญญาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศภาคือนุสัญญาเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ เห็นว่าเช่นนี้จะเป็นการขัดแย้งกับหลักปฏิบัติอย่างคนชาติ (Principle of National Treatment) การใช้กฎหมายของแต่ละประเทศนั้นต้องเป็นกฎหมายภายในของประเทศที่อาจจะรับสัญญาอนุญาตแพรเสียงแพรภาพผ่านดาวเทียม นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีการติดต่อสื่อสาร (COMMUNICATION THEORY) มาสนับสนุน โดยทฤษฎีนี้ถือว่าการแพรเสียงแพรภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องมีขั้นตอนตั้งแต่การส่งสัญญาอนุญาตจากสถานีภาคพื้นดินตลอดจนถึงการส่งสัญญาอนุญาตจากดาวเทียมกลับสู่พื้นโลก ทฤษฎีนี้เป็นการสนับสนุนให้ใช้กฎหมายของประเทศที่อาจจะรับสัญญาอนุญาตแพรเสียงแพรภาพได้ ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับหลักปฏิบัติอย่างคนชาติ

เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นนี้ เนื่องจากแต่ละประเทศมีกฎหมายภายในบังคับใช้ จึงไม่มีรูปแบบมาตรฐานในการถือปฏิบัติร่วมกัน ผู้เขียนจึงศึกษาถึงอนุสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานแพรเสียงแพรภาพ ซึ่งได้รับผลกระทบอย่างยิ่งจากความสามารถทางเทคโนโลยีในการเผยแพร่สัญญาอนุญาตแพรเสียงแพรภาพ ทั้งผ่านดาวเทียมและเคเบิลทีวีไปสู่สาธารณชนในวงกว้าง จนองค์กรแพรเสียงแพรภาพไม่สามารถควบคุมการใช้งานแพรเสียงแพรภาพของผู้ใช้งานได้ จึงเกิดการละเมิดสิทธิขององค์กรแพรเสียงแพรภาพขึ้นมากมาย และเนื่องด้วยองค์กรแพรเสียงแพรภาพเป็นหนึ่งในบรรดาสื่อกลางผู้สนับสนุนงานสร้างสรรค์ทางปัญญา และเป็นผู้ทำให้งานวรรณกรรมและศิลปกรรมถูกเผยแพร่ออกไปสู่สังคม จึงจำเป็นต้องมีการคุ้มครองสิทธิขององค์กรแพรเสียงแพรภาพ ปัจจุบันมีกฎหมายระหว่างประเทศที่บัญญัติให้ความคุ้มครองงานแพรเสียงแพรภาพไว้โดยเฉพาะ คือ อนุสัญญาระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองนักแสดง, ผู้จัดทำวัสดุและองค์กรแพรเสียงแพรภาพ หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "อนุสัญญากรุงโรม" (Rome Convention) เป็นอนุสัญญาที่ให้ความคุ้มครองงานแพรเสียงแพรภาพในฐานะงานสิทธิข้างเคียง จึงมีขอบเขตสิทธิขององค์กรแพรเสียงแพรภาพแคบกว่าอนุสัญญากรุงเบอร์น ซึ่งให้ความคุ้มครองงานแพรเสียงแพรภาพในฐานะงานลิขสิทธิ์และประเทศไทยได้เข้าภาคีในอนุสัญญานี้ สิ่งที่ดีตกอยู่ภายใต้ความคุ้มครองของอนุสัญญากรุงโรม คือ "ผู้รับประโยชน์" แต่อนุสัญญากรุงเบอร์นให้ความคุ้มครอง "งาน" ดังนั้นอนุสัญญากรุงโรมจึงบัญญัติเงื่อนไขการให้ความคุ้มครององค์กรแพรเสียงแพรภาพ มีทั้งงานแพรเสียงแพรภาพไว้ใน Article 6 และเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะเฉพาะและชัดเจน จึงไม่เกิดความสับสนในการบังคับใช้กฎหมาย นอกจากนี้

อนุสัญญากรุงโรมยังได้บัญญัติถึงสิทธิขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพไว้ใน Article 13, Article 14 บัญญัติอายุการให้ความคุ้มครองสิทธิในการแพร่เสียงแพร่ภาพ และ Article 15 บัญญัติถึงข้อจำกัดสิทธิในการให้ความคุ้มครององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ เกี่ยวกับบทบัญญัติทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นความตกลงที่มีอายุเกือบ 20 ปี โดยไม่มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมความตกลงให้ทันสมัยสอดคล้องกับวิวัฒนาการของโลกในโลยีในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้องค์การระหว่างประเทศ จึงได้พยายามแสวงหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ปัญหาการแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านเคเบิล ไม่เป็นองค์ประกอบของการแพร่เสียงแพร่ภาพ ตาม Article 3 (f) จากปัญหานี้เองจึงเกิดความร่วมมือระหว่าง WIPO และ UNESCO ได้รวมกลุ่มชื่อ The 1980 GROUP OF INDEPENDENT เพื่อที่จะพยายามจะวางหลักพื้นฐานเกี่ยวกับการให้ความคุ้มครองสิทธิแพร่เสียงแพร่ภาพทางเคเบิลขององค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ และพยายามเพิ่มสิทธิเด็ดขาดในการอนุญาตหรือห้ามการส่งกระจาย (Distribution) แก่องค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพ

ในส่วนอนุสัญญากรุงเบอร์น ไทยได้เข้าเป็นภาคีตั้งแต่ 17 กค. 1931 และปัจจุบันนี้ไทยได้เข้าผูกพันตามภาคสารบัญญัติฉบับ Paris Act 1971 ตั้งแต่วันที่ 2 กย. 1995 มีผลทำให้ไทยเข้าผูกพันในอนุสัญญากรุงเบอร์นในส่วนสารบัญญัติทั้งฉบับ จึงต้องบัญญัติกฎหมายให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพภายใต้เงื่อนไขของอนุสัญญากรุงเบอร์น ฉบับ Paris Act 1971 จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงขอบเขตการให้ความงานแพร่เสียงแพร่ภาพ, สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพ, อายุการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพและข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ แต่อย่างไรก็ตามแม้อนุสัญญากรุงเบอร์นแม้จะมีการแก้ไขทบทอนมาหลายครั้ง แต่เกือบ 20 ปีแล้ว ที่มีได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติมความตกลงให้ทันสมัยสอดคล้องกับวิวัฒนาการของโลกในโลยีในปัจจุบันจึงได้มีการพยายามหาแนวทางแก้ไขด้วยกฎหมาย เช่น ในการประชุม Committee of Experts on A Possible Protocol to the Berne Convention ในปัญหาการบังคับใช้กฎหมายนั้นควรบังคับใช้กฎหมายของประเทศผู้ส่งสัญญาณหรือประเทศผู้รับสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านดาวเทียมในระบบ DBS เนื่องจากเทคโนโลยีการแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านดาวเทียมในระบบ Direct Broadcast by Satellite ส่งสัญญาณไปยังผู้รับโดยตรง โดยไม่ต้องผ่านสถานีภาคพื้นดิน กรณีที่ส่งสัญญาณในระบบ DBS จากประเทศหนึ่งหรือสถานที่อื่น และมีประเทศผู้รับสัญญาณหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งประเทศ และหากแต่ละประเทศก็ได้เป็นภาคีอนุสัญญากรุงเบอร์นเช่นกัน จึงนำไปสู่ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายภายในควรเป็นของประเทศใด เพราะเนื่องจากว่าอนุสัญญากรุงเบอร์นได้บัญญัติไว้ใน Act 5(2) ให้ความ

คุ้มครองรวมทั้งวิธีการแก้ไขปัญหาที่ให้แก่ผู้สร้างสรรค์ เพื่อคุ้มครองสิทธิของตน จะอยู่โดย เฉพาะภายใต้กฎหมายของประเทศซึ่งมีการขอคุ้มครอง ซึ่งในการคุ้มครอง Committee of Experts on A Possible Protocol to the Berne Convention เห็นว่าควรใช้กฎหมายภายในของ ประเทศผู้ส่งสัญญาณ เพราะเห็นว่าหากใช้กฎหมายของประเทศผู้รับสัญญาณจะจำนวนมาก

อนุสัญญาระหว่างประเทศที่ไทยได้เข้าเป็นภาคี เมื่อไม่นานมานี้ คือ ข้อตกลงทั่วไป ว่าด้วยพิทักษ์อัตราภาษีศุลกากรและการค้าหรือ GATT ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ไทยต้องดำเนินการแก้ไขระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่ไทยได้ทำไว้ จึงจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์ข้อกำหนดของพันธกรณี ของ GATT ซึ่ง TRIPs ใช้เป็นหลักพื้นฐานของความตกลง TRIPs ที่จะนำมาใช้กับประเทศไทย และศึกษาขอบเขตการคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในความตกลง TRIPs บัญญัติไว้แต่เพียง กรอบของพันธกรณีเท่านั้น โดยส่วนใหญ่ของความตกลงนี้จะกำหนดขอบเขตการคุ้มครองภายใต้ อนุสัญญากรุงเบอร์ลิน ฉบับแก้ไข ณ กรุงปารีส ค.ศ.1971

การให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในต่างประเทศ

ประเทศที่ให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในฐานะงานลิขสิทธิ์ เช่น สหราชอาณาจักรอังกฤษ, ประเทศออสเตรเลีย สำหรับสหราชอาณาจักรอังกฤษ Copyright, Designs and Patents Act 1988 ได้บัญญัติคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพอยู่ในหมวดเดียวกับ งานลิขสิทธิ์อื่น ๆ ซึ่งแต่เดิมใน Copyrights Act 1966 จะบัญญัติงานแพร่เสียงแพร่ภาพและรายการ เคเบิลทีวี งานโสตทัศนศึกษา(หรืองานบันทึกเสียง), ภาพยนตร์ ไว้ในหมวด 2 (Subject matter) แยกจากงานอันมีลิขสิทธิ์ชนิดอื่น ๆ

Copyright Act 1988 บัญญัตินิยามความหมายการแพร่เสียงแพร่ภาพแยก ออกจากรายการเคเบิลทีวี ให้อย่างชัดเจน และอธิบายลักษณะบริการทางธุรกิจชนิดใดไม่ถือเป็น บริการเคเบิลทีวี เนื่องจากว่าเทคโนโลยีการสื่อสารในประเทศอังกฤษมีวิวัฒนาการ ทำให้เกิด การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้มากมาย เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการบังคับใช้ และ บัญญัตินิยามของคำว่า “เจ้าของคนแรกในลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพ, งานแพร่ภาพทาง เคเบิลทีวี” และมีสิทธิเด็ดขาด ซึ่งบุคคลใดจะละเมิดมิได้ มิฉะนั้นจะถือเป็นการละเมิด ลิขสิทธิ์ขั้นต้น (Primary infringement) นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดลักษณะของผู้มีความรับผิดชอบ ในการแพร่เสียงแพร่ภาพและรายการเคเบิลทีวี ผู้มีอำนาจฟ้องร้องในความผิดเกี่ยวกับการ

รับสัญญาอนุญาตโดยข้อฉลและผู้ที่มีสิทธิถูกฟ้องร้อง โดยกำหนดให้เป็นลักษณะความผิดฐานละเมิด ลิขสิทธิ์ทางอ้อม (Secondary infringement) เป็นต้น พรบ.ปี 1988 ได้บัญญัติข้อยกเว้นการ ละเมิดลิขสิทธิ์และบทบัญญัติเฉพาะของข้อยกเว้นในการละเมิดลิขสิทธิ์งานแพร่เสียงแพร่ภาพ ไว้เช่นกัน ในส่วนการให้ความคุ้มครองงานระหว่างประเทศนั้น แม้สหราชอาณาจักรจะมีพันธ กรณ์ในอนุสัญญาต่าง ๆ แต่หากสหราชอาณาจักรเห็นว่าการคุ้มครองของประเทศภาคี อนุสัญญามีมาตรฐานการให้ความคุ้มครองต่ำกว่า ก็จะออกข้อบัญญัติพิเศษจำกัดการคุ้มครอง ลิขสิทธิ์ให้แก่ผู้สร้างสรรค์ของประเทศนั้น

หากมีละเมิดลิขสิทธิ์ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม กฎหมายของสหราชอาณาจักรมี มาตรการการเยียวยาทางแพ่งดังนี้ การใช้คำสั่งห้ามกระทำการใด ๆ อาจเป็นรูปของคำสั่งฝ่าย เดียว (ex parte) เพื่อตรวจค้นและยึด และมีให้ทำละเมิดต่อไป ศาลอาจมีคำสั่งห้ามชั่วคราว, ห้ามถาวรหรือเด็ดขาดแล้วแต่กรณี ถ้ากรณีศาลใช้คำสั่งห้ามชั่วคราว โจทก์จะต้องให้การรับ รองความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหรือ cross-undertaking-damages และเมื่อโจทก์ฐานะภาคีมีสิทธิ เรียกค่าเสียหายทั่วไป (general compensatory), ค่าเสียหายเพิ่มเติม (additional damages) โดย เรียกร่องผลกำไรจากความเสียหาย (account of profits) และมีสิทธิขอให้ศาลริบและส่งมอบคืน ลำเนาหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสำเนาอันละเมิดลิขสิทธิ์นั้น (delivery up)

การให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในประเทศออสเตรเลีย Copyright Act 1968 บัญญัติแยกงานแพร่เสียงแพร่ภาพ, งานสิ่งบันทึกเสียง, ภาพยนตร์ ไว้ในเรื่อง งานอัน เป็นวัตถุแห่งลิขสิทธิ์ประเภทอื่น ๆ ดังนั้นบทบัญญัติในส่วนอื่น ๆ เช่น ขอบเขต, อายุความคุ้มครอง, ข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ จึงบัญญัติไว้โดยเฉพาะไม่ปะปนกัน และเนื่องจากออสเตรเลีย เคยเป็นอาณานิคมของสหราชอาณาจักรอังกฤษมาก่อน ลักษณะการให้ความคุ้มครองจึง คล้ายกับกฎหมายของสหราชอาณาจักรอังกฤษอย่างมาก รวมถึงวิธีการเยียวยาแก้ไขความเสียหายทางแพ่งเช่นกัน

ประเทศที่ให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพในฐานะงานลิขสิทธิ์ข้างเคียง Copyright Act 1970 มีการแก้ไขหลายครั้ง จนกระทั่งปี ค.ศ.1986 การให้ความคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ ข้างเคียงจึงมีความสมบูรณ์ โดยให้ความคุ้มครอง องค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพและองค์กรส่ง กระจายเสียงและภาพตามสาย (Cable diffusion organisation) Copyright Act 1970 ที่แก้ไขใหม่ นี้ได้บัญญัติความหมายงาน, ความหมายขององค์กรไว้ชัดเจนยิ่งขึ้น และแยกแยะระหว่างงาน แพร่เสียงแพร่ภาพและการส่งกระจายเสียงและภาพตามสายเคเบิล, กำหนดเงื่อนไขการให้ความ

คุ้มครององค์การตามแบบอย่างอนุสัญญากรุงโรม เพราะเนื่องจากเป็นลักษณะการให้ความคุ้มครองในฐานะงานลิขสิทธิ์ข้างเคียง

ลักษณะการให้ความคุ้มครององค์การ กฎหมายกำหนดให้องค์การเป็นได้ทั้งเจ้าของงานลิขสิทธิ์ หากองค์การเป็นผู้ผลิตรายการทีวี, ภาพยนตร์ มีขอบเขตสิทธิเช่นเดียวกับเจ้าของลิขสิทธิ์โดยทั่วไป และหากองค์การเป็นเจ้าของงานลิขสิทธิ์ข้างเคียง กฎหมายได้บัญญัติขอบเขตของเจ้าของสิทธิข้างเคียงไว้เช่นกัน

ในส่วนเงื่อนไขการให้ความคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ข้างเคียงระหว่างประเทศ กฎหมายให้ความคุ้มครองเฉพาะงานแพร่เสียงแพร่ภาพซึ่งญี่ปุ่นมีข้อผูกพันตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ แต่ไม่กล่าวถึงการให้ความคุ้มครองการกระจายเสียงและภาพตามสาย (cable diffusion) ของต่างประเทศ

ในส่วนการเยียวยาแก้ไขความเสียหายทางแพ่ง กฎหมายญี่ปุ่นบัญญัติการใช้คำสั่งห้ามมิให้กระทำการใด ๆ เมื่อเห็นว่าสิทธิข้างเคียงกำลังจะถูกละเมิดหรือเพื่อป้องกันการละเมิด โจทก์อาจยื่นคำขอคำสั่งห้ามชั่วคราวก่อนคำฟ้องเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวได้ และในกรณีโจทก์ชนะคดีมีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเท่าที่โจทก์เสียหายเท่านั้นไม่มีสิทธิเรียกเกินจำนวนที่โจทก์มีสิทธิตามปกติจากการใช้งานลิขสิทธิ์ข้างเคียงนั้น ในกรณีละเมิดลิขสิทธิ์ในงานที่ร่วมกันสร้างสรรค์ โจทก์มีเรียกร้องค่าเสียหายจากภานอันมิควรได้รับจากจำเลย (unjust enrichment) ตามสัดส่วนผู้ถือหุ้น

ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสารมากขึ้น พัฒนาการทางเทคโนโลยีแพร่เสียงแพร่ภาพย่อมเพิ่มขึ้นเช่นกัน มีการใช้งานแพร่เสียงแพร่ภาพอย่างแพร่หลายและไม่จำกัด เจ้าของงานหรือองค์การแพร่เสียงแพร่ภาพจึงไม่สามารถควบคุมการใช้ประโยชน์จากงานตนได้อย่างทั่วถึง มีการละเมิดลิขสิทธิ์ทางตรงและทางอ้อมเพิ่มขึ้นมาหลาย แม้ในปัจจุบันมีการแก้ไข พรบ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 แล้วก็ตาม แต่ในบางบทบัญญัติไม่สามารถรองรับลักษณะการกระทำผิดที่เกิดขึ้นมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีแพร่เสียงแพร่ภาพได้ ประเทศไทยจึงสมควรแก้ไขถ้อยคำและตัวบทบางมาตราหรือให้ทันสมัยยิ่งขึ้น เช่น

1. แก้ไขตัวบทเรื่องการนับอายุการให้ความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพ ตามที่ มาตรา 21 พรบ. ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 บัญญัติเริ่มนับอายุความคุ้มครองนับแต่สร้างสรรค์งานนั้น

ขึ้นหรือนับแต่ได้มีการโฆษณาเป็นครั้งแรก บทบัญญัตินี้ได้รวมงานแพร่เสียงแพร่ภาพเข้าไว้ด้วย ทำให้เข้าใจว่าการนับอายุแห่งความคุ้มครองงานแพร่เสียงแพร่ภาพเริ่มนับตั้งแต่สร้างสรรคงานนั้นขึ้นหรือนับแต่ได้มีการโฆษณาครั้งแรก ซึ่งโดยสภาพและลักษณะของงาน การสร้างสรรค์และการแสดงออกต่อสาธารณชนของงานแพร่เสียงแพร่ภาพมีความกลมกลืนอยู่ในตัวแล้ว เพราะการสร้างสรรคงานแพร่เสียงแพร่ภาพจะเริ่มมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการสื่อสารงานสู่สาธารณชน จะเห็นได้ว่าการสร้างสรรคงานและการโฆษณานั้นเป็นครั้งแรกจะเป็นเวลาเดียวกัน ดังนั้นเพื่อให้เกิดความ ชัดเจนในการตีความ การเริ่มนับอายุความควรเริ่มนับแต่เมื่อมีการแพร่เสียงแพร่ภาพเกิดขึ้น โดยบัญญัติเป็นบทบัญญัติเฉพาะ อีกทั้งเพื่อให้เป็นการสอดคล้องกับถ้อยคำในบริบทของความตกลง TRIPs Article 14 para 5 บัญญัติระยะเวลาการให้ความคุ้มครององค์การแพร่เสียงแพร่ภาพ เริ่มนับแต่วันสิ้นสุดปีปฏิทิน ที่ได้ทำการแพร่เสียงแพร่ภาพ และอนุสัญญากรุงโรม Article 16 (c) บัญญัติการนับเวลาเริ่มนับตั้งแต่การแพร่เสียงแพร่ภาพเกิดขึ้น

2. ปรับปรุงแก้ไขตัวบทในเรื่องลักษณะการกระทำอันเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยทางอ้อม เนื่องจากประเทศไทยขณะนี้ไม่มีเทคโนโลยีการแพร่เสียงแพร่ภาพผ่านดาวเทียม DTH (Direct to Home) และมีบริการโทรทัศน์แบบบอกรับสมาชิก ในปัจจุบันนี้ได้เกิดการกระทำของ cable distributor ในลักษณะกระทำตัวเป็น “เอเยนต์เถื่อน” โดยรับสัญญาณที่แพร่เสียงแพร่ภาพมาจาก primary station แล้วแพร่กระจายสัญญาณไปตามสายไปสู่ผู้รับชม โดยมีได้รับอนุญาตจากเจ้าของงานลิขสิทธิ์ เนื่องจากว่าการกระทำดังกล่าวนี้ต้องอาศัยอุปกรณ์ในการรับสัญญาณหรือ “เสาเถื่อน”, อุปกรณ์ถอดรหัสสัญญาณ (decoder) เป็นตัวรับและถอดรหัสสัญญาณจึงสามารถ distribute ไปยังผู้รับรายอื่นๆ ได้ ในประเทศอังกฤษนั้นได้บัญญัติให้อุปกรณ์ถอดรหัสสัญญาณเป็น “apparatus” ที่ทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์ถูกทำละเมิดโดยเผยแพร่ต่อสาธารณชน บุคคลเหล่านี้ต้องรับผิดชอบในการกระทำละเมิดทางอ้อม ใน S.26 ซึ่งบัญญัติว่า “งานอันมีลิขสิทธิ์ถูกทำละเมิดโดยเผยแพร่ต่อสาธารณชน...ตลอดจนบุคคลต่อไปนี้จะต้องรับผิดชอบในการ กระทำละเมิด (1) บุคคลผู้จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือ...” ขณะที่ประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ “บุคคลผู้จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์ถูกละเมิดโดยเผยแพร่ต่อสาธารณชน เป็นการกระทำละเมิดทางอ้อม”

ดังนั้นเพื่อขจัดปัญหา Satellite Piracy หรือการลักลอบดักรับสัญญาณผ่านดาวเทียมโดยอ้อมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย จึงควรกำหนดให้ผู้ผลิต, นำเข้า, หรือส่งออก, ขาย, ให้เช่า

ซึ่งจัดเป็นบุคคลผู้จัดหาอุปกรณ์เครื่องมือที่ทำให้งานอันมีลิขสิทธิ์ถูกทำลายโดยเผยแพร่ต่อสาธารณชน และเป็นบุคคลที่สนับสนุนให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์ทางอ้อม ต้องมีความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดทางอ้อม

3. ในเรื่องข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ มาตรา 32(2) บัญญัติ การใช้งานเพื่อประโยชน์ของตนเอง ไม่ถือเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ปัจจุบันนี้ในประเทศไทยประชาชนทั่วไปสามารถรับสัญญาอนุญาตได้โดยมิได้เป็นสมาชิกกับเจ้าของกิจการเคเบิลทีวีมีเป็นจำนวนมาก โดยใช้อุปกรณ์รับสัญญาณและอุปกรณ์ขยายสัญญาณที่มีจำหน่ายอยู่ตามท้องตลาด จะเห็นได้ว่าการกระทำดังกล่าวแม้จะเป็นการกระทำเพื่อใช้ส่วนตัว ในความเห็นของผู้เขียนนั้นเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์ที่ก่อความเสียหายกับผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้สร้างสรรค์ โดยพิจารณาจากอนุสัญญากรุงเบอร์ลิน Article 9 (2) บัญญัติว่า "...จะต้องเป็นการใช้งานลิขสิทธิ์อย่างมีเหตุมีผลสำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผลประโยชน์ตามกฎหมายของผู้สร้างสรรค์"

การลักลอบรับสัญญาณงานแพร่เสียงแพร่ภาพเพื่อประโยชน์ส่วนตัวในปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้น อีกทั้งโดยลักษณะของกฎหมายไทยนั้นไม่มีบทบัญญัติเรื่องสัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิเชิงบังคับ (compulsory license) และประเทศไทยเองยังไม่มีองค์กรบริหาร การจัดเก็บค่าใช้สิทธิในงานแพร่เสียงแพร่ภาพ ทำให้องค์กรแพร่เสียงแพร่ภาพในฐานะเจ้าของงานลิขสิทธิ์ไม่สามารถควบคุมการใช้งาน ทำให้องค์กรเสียหายผลประโยชน์ในการจัดเก็บค่าตอบแทนจากผู้ใช้งาน เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรปรับปรุงให้ลักษณะการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด โดยเป็นการใช้งานที่กระทบถึงสิทธิในการแสวงหาประโยชน์ของผู้สร้างสรรค์

4. ในเรื่องมาตรการเยียวยาแก้ไขความเสียหายทางแพ่ง ได้มีร่าง พรบ. จัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กำหนดวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ในมาตรา 29 โจทก์อาจมีคำขอฝ่ายเดียว ขอให้ศาลออกคำสั่งให้ตรวจสอบหรือค้นหาพยานหลักฐาน (บทบัญญัตินี้ได้รากฐานความคิดมาจากคำสั่ง Anton Piller orders ของประเทศอังกฤษ) และมาตรา 33 ให้ยึดหรืออายัดพยานหลักฐานไว้ก่อน แต่กฎหมายไทยไม่ได้กำหนดให้โจทก์จะต้องรับรองความเสียหายที่เกิดขึ้นถ้าโจทก์แพ้คดี เนื่องจากในกฎหมายอังกฤษนั้น การร้องขอคำสั่ง Anton Piller โจทก์จะต้องสร้างความพอใจให้เกิดขึ้นแก่ศาลโดยโจทก์จะต้องรับรองความเสียหายที่จะเกิดแก่จำเลย ถ้าโจทก์แพ้คดี เพื่อให้จำเลยได้รับชดเชยค่าเสียหายอย่างพอเพียงถ้าจำเลยมิได้กระทำผิด กฎหมายของไทยจึงควรบัญญัติเพิ่มเติมให้โจทก์จะต้อง

รับรองความเสียหายที่จะเกิดขึ้นแก่จำเลย ถ้าโจทก์แพ้คดี ในกรณีขอให้ศาลออกคำสั่ง
ตรวจสอบ, ยึดหรืออายัดพยานหลักฐาน